Microsoft Office System 2003 (bèta 2)

Le nouveau Office e

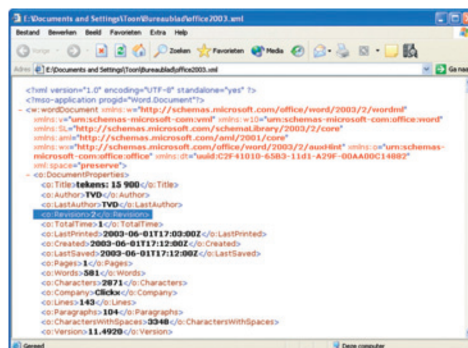
Office XP is intussen zo'n twee jaar op de markt en Microsoft vond het dus de hoogste tijd om met een nieuwe versie op de proppen te komen. Voorziene lanceerdatum is (late) zomer 2003 en het kind zou dit keer de naam Microsoft Office System 2003 dragen. Clickx kreeg een (Engelstalige) bèta 2 versie toegestuurd en ging meteen voor je na welk vlees er in de kuip zit...

Van 'suite' en 'family' naar 'system'...

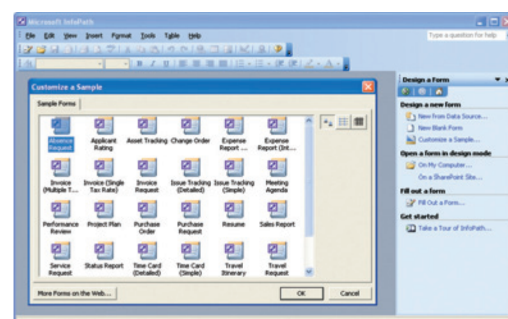
Het cd-softwarepakket van deze Bèta 2 Kit 2003 was alvast indrukwekkend: maar liefst twaalf cd's troffen we in de uitvouwmap aan! Niet dat de 'klassieke' Office-applicaties plots zó uit hun voegen zijn gegroeid – de eigenlijke Office-suite met Outlook, Word, Excel, PowerPoint én Access komt op slechts één cd'tje – maar het complete Office System 2003 bestaat inmiddels uit een hele reeks componenten. Naast de Language Packs, Publisher en FrontPage zijn daar nog een drietal nieuwe applicaties bijgekomen – met name OneNote, InfoPath en Business Contact Manager (zie verder), wat het totaal al op acht cd's brengt. Op de resterende vier cd's troffen we nog de volgende titels aan: Windows Server 2003, Exchange Server 2003, SharePoint Portal Server 2.0 en SharePoint Services. Stuk voor stuk erg professioneel klinkende namen én strikt genomen niet eens allemaal onderdeel van het eigenlijke Office System (zie tabel). Microsoft levert ze in dit bèta-pakket toch maar mee omdat precies heel wat van de vernieuwingen vooral gericht zijn op de bedrijfswereld en vaak pas echt tot hun recht komen in combinatie met dergelijke *servers*. Door die in het pakket te stoppen kunnen bètatesters alle nieuwe functies dan ook grondiger aan de tand voelen. Meteen is het grote woord gevallen: 'bedrijfswereld'. Deze nieuwe Office richt z'n pijlen inderdaad vooral op de 'corporate' gebruiker, en heeft voor de thuisgebruiker duidelijk minder nieuwigheden in petto. Een overzicht...

Snel uitwisselen

De meest fundamentele verandering in deze nieuwe kantoorsuite laat zich door drie letters samenvatten: XML, wat staat voor eXtensible Markup Language. Dat is een open standaard die in eerste instantie het elektronisch publiceren op het web efficiënter wilde maken. Intussen is XML echter al een tijdje het web ontgroeid en richten steeds meer uiteenlopende toepassingen zich eveneens op deze standaard. De basisgedachte is overigens wel aantrekkelijk: als pakketten hun documenten in XML-opmaak kunnen opslaan, worden die meteen uitwisselbaar. In deze nieuwe Office-suite laten zowat alle toepassingen (waaronder Word, Excel en Access) je dan ook toe documenten op te slaan in een zuiver XML-formaat. Op die manier wordt het bijvoorbeeld ook mogelijk dat Word cijfermateriaal haalt uit een of andere toepassing die z'n gegevens eveneens in XML aanlevert, en de cijfers vervolgens automatisch omzet in een tabel.

XML: fijne standaard, opgeblazen code.

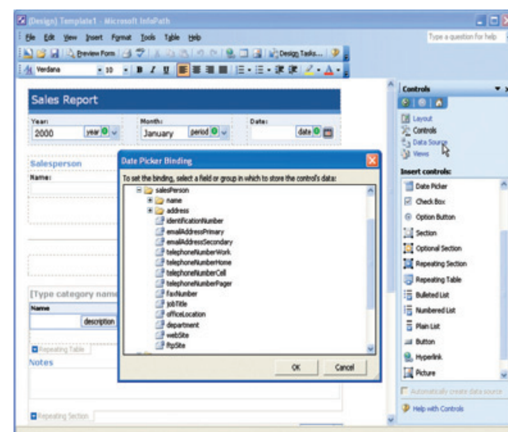

Met handige voorbeeldformuliertjes heb je zo een databank op poten gezet.

Office System 2003 in bundels: welke toepassing zit bij welke bundel?

	BASIC (OEM)	STANDARD/ STUDENT & TEACHER	SMALL BUSINESS	PROFESSIONAL	ENTERPRISE
Word	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Excel	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Outlook	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
PowerPoint	Nee	Ja	Ja	Ja	Ja
Publisher	Nee	Nee	Ja	Ja	Ja
Business Contact Mgr	Nee	Nee	Ja	Ja	Ja
Access	Nee	Nee	Nee	Ja	Ja
InfoPath	Nee	Nee	Nee	Nee	Ja

* De onderdelen FrontPage, OneNote, Exchange Server, SharePoint Portal Server, Visio en Project zijn los verkrijgbaar.

InfoPath: formulierontwerper met XML-smaak.

st arrivé

Om deze XML-standaard meer kracht bij te zetten, heeft Microsoft zelfs een aparte toepassing ontwikkeld. Aanvankelijk heette die Xdocs, maar intussen tref je die onder de naam InfoPath aan als onderdeel van de Enterprise-bundel. InfoPath lijkt op het eerste gezicht een klassieke formulierontwerper, waar je bovendien de keuze krijgt uit een 25-tal klaargestoomde sjablonen. Die eenvoud is echter wel bedrieglijk, want onderhuids werkt dit programma volledig volgens de XML-standaard. Dat betekent dat de eindgebruiker een 'braaf' invulformuliertje krijgt toegestuurd, maar dankzij XML kunnen de ingevulde gegevens eenvoudigweg aan een databank of een of andere toepassing gelinkt worden. Dat maakt het voor een bedrijf erg makkelijk om snel allerlei gegevens te verzamelen en te verwerken.

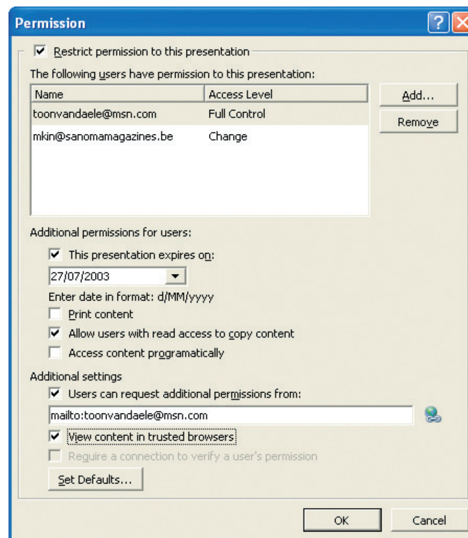
Het lijkt er dus sterk op dat XML als manna uit de hemel is komen vallen. Toch kleven er ook nog een paar schaduwzijden aan. Zo blijken XML-documenten uit Office System 2003 niet zonder meer compatibel met de XML-documenten die bijvoorbeeld concurrent WordPerfect Office 11 uitspuwt. Ook macrovirussen zouden zich makkelijker weten te verstoppen in zo'n XML-document, precies omdat macro's zowat overal in de XML-code kunnen terechtkomen.

Samenwerking

XML kan aan de uitwisselbaarheid van documenten dus een flinke zet geven. Maar ook op andere vlakken werd aan het idee van 'samenwerking' gesleuteld in het nieuwe Office System. Centraal in dit concept staan de SharePoint Team Services, een technologie die overigens perfect aansluit bij het piepjonge besturingssysteem van Windows Server 2003 en zeker in combinatie met de nieuwe SharePoint Portal Server 2.0. Het komt erop neer dat je als gebruiker een eigen werkgroep kan starten waarna je vervolgens alle informatie (zoals XML-documenten...) via een on line

VAKTAAL

Server: Centrale netwerkcomputer die zijn diensten verleent aan de andere computers in het netwerk.

Documenten (zoals hier in PowerPoint) kan je (deels) blokkeren.

stek kan delen, direct vanuit een Office applicatie. Zo kunnen bijvoorbeeld leden van eenzelfde werkgroep in een 'document workspace' samen aan één document werken, en de verschillende versies makkelijker op elkaar afstemmen.

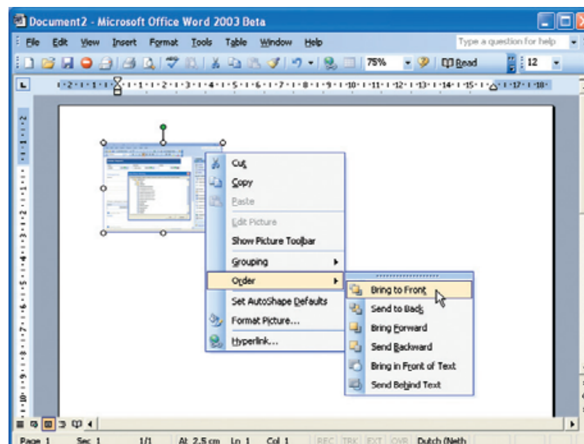
Het mag je intussen al duidelijk zijn: ook deze functies zijn onmiskenbaar gericht op de bedrijfswereld, en dat geldt net zo goed voor het nieuwe Windows Rights Management – een service die ook al weer nauw kan samenwerken met Windows Server 2003. Het komt er op neer dat je bepaalde documenten – zoals die uit de Office suite – (deels) kan blokkeren, zodat bepaalde gebruikers bijvoorbeeld enkel leesrechten krijgen, terwijl andere ze ook kunnen afdrukken, kopiëren of bewerken. Best handig voor een bedrijf natuurlijk, dat op die manier verschillende gebruikersgroepen snel de juiste rechten kan geven voor een bepaald soort documenten. Wij konden deze nieuwe service alvast uittesten omdat Microsoft voor dit bètapakket (tijdelijk) gratis hun MSN authenticatie-service ter beschikking had gesteld – wel moesten we daarvoor eerst over een Passport-account beschikken. Dit nieuwe rechtenbeheer zou overigens enkel beschikbaar zijn vanuit de Professional- en Enterprise-bundels.

Cosmetica

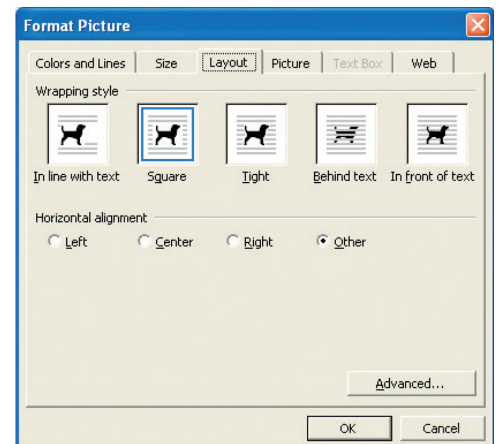
Kwatongen beweren dat Office System 2003 zo weinig nieuwigheden voor de gewone thuisgebruikers bevat dat Microsoft de hele suite dan maar in een aantrekkelijk pasteltintje gestopt heeft, in de hoop hen op die manier over de streep te trekken. Zo erg is het gelukkig ook weer niet: er zijn wel degelijk aanpassingen die ook voor de thuisgebruiker best aantrekkelijk kunnen zijn. We overlopen even de verschillende toepassingen...

• Outlook

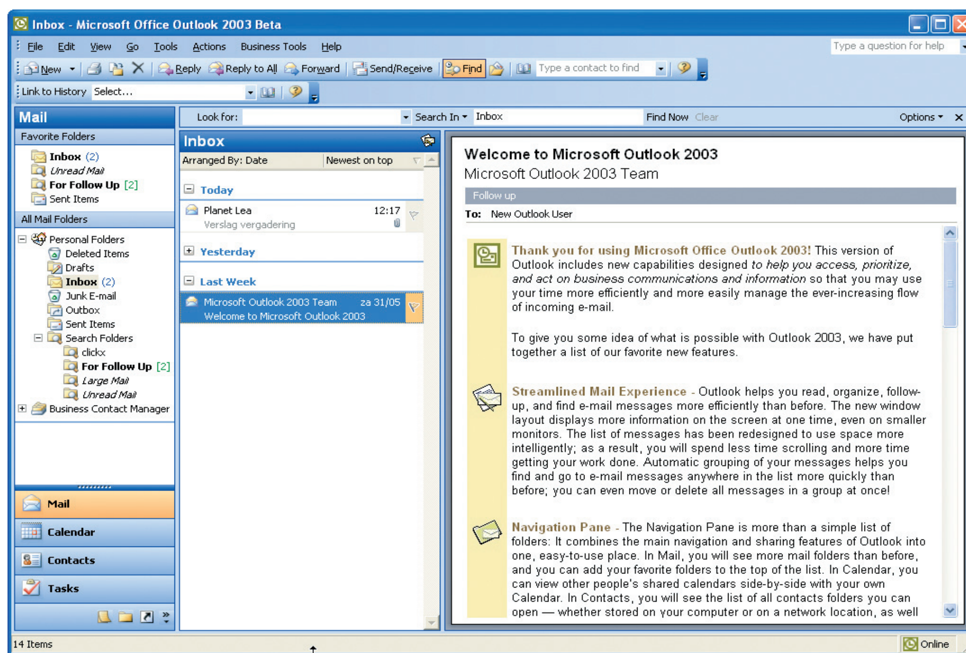
De meest opvallende wijzigingen tref je zonder twijfel aan in Outlook. Totnogtoe had het gros van de thuisgebruikers het vooral begrepen op kleinere broer Outlook Express, maar daar zou met deze nieuwe versie van Outlook wel een verandering kunnen in komen. Microsoft heeft namelijk het hoofdvenster van dit programma flink onder handen gepakt, wat Outlook meteen overzichtelijker maakt

Pastelfrisse interface...

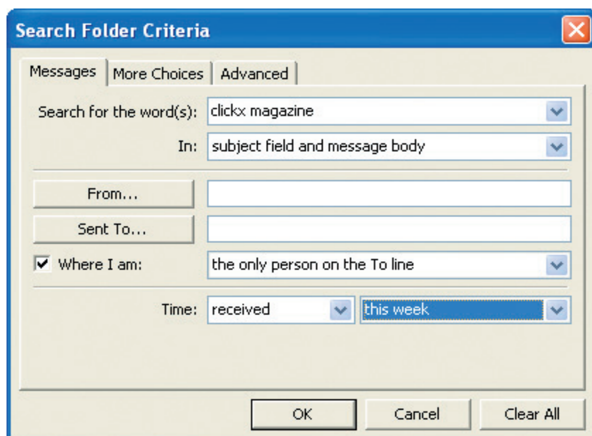

...maar niet tot in elk hoekje!

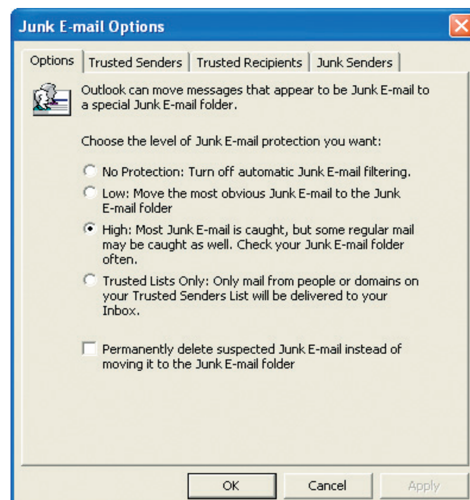
Een vernieuwde en overzichtelijker interface.

en zelfs een zekere lichtvoetigheid meegeeft. Links verschijnt het navigatiepaneel, van waaruit je typische Outlook-modules als Mail, Calendar, Contacts en Tasks kan openen. Klik je de mailmodule aan, dan krijg je linksboven een overzicht van je mailmappen, en onmiddellijk rechts daarvan een overzicht van de inhoud van de geopende map. Uiterst rechts ten slotte krijg je een voorbeeldvenster voor het aangeklikte berichtje te zien en je hoeft niet bang te zijn dat je horizontaal moet scrollen aangezien de zinnen netjes naar een volgende regel overgaan als ze niet binnen het venster passen. Heel handig is ook dat de mailtjes zich automatisch kunnen groeperen volgens het tijdstip waarop je ze hebt ontvangen, zoals: Today, Yesterday, Last week... Maar je kan ze net zo goed ook volgens heel wat andere criteria ordenen en groeperen. Bijvoorbeeld op grond van de afzender, of per conversatie zodat samenhorende mailtjes netjes bij elkaar staan. Bruikbaar zijn ook de nieuwe Search Folders. Aan elke 'zoekmap' kan je

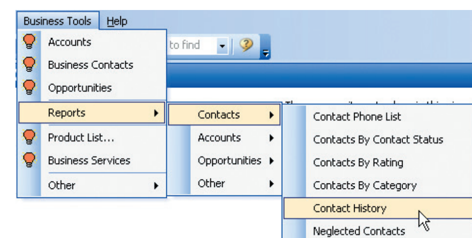
Berichtjes netjes ordenen in zoekmappen.

zoekcriteria hangen en alle berichtjes die aan die voorwaarden voldoen, worden dan automatisch naar zo'n zoekmap gekopieerd. Dat geldt trouwens ook voor berichtjes die nieuw binnenkomen. Het gaat wel om 'virtuele mappen' en dus niet echt om fysieke mappen die als dusdanig apart op schijf worden opgeslagen. Zo kan je bijvoorbeeld alle mailtjes die een bepaald begrip bevatten, automatisch in zo'n zoekmap laten samenbrengen. Je treft overigens al enkele kant-en-klare zoekmappen aan in Outlook, waaronder For Follow Up. Hierin worden alle berichtjes gestockeerd die je voor verdere opvolging hebt gemarkeerd. Dat kan je trouwens met één enkele muisklik doen, en je kan ook verschillende kleurtjes aan de vlaggetjes toekennen. Een 'gewone' nieuwe map tref je ook aan, met de naam Junk E-mail. Standaard bevat Outlook nu (eindelijk) ook anti-spam filters en twijfelachtige be-

Outlook, nu ook met ingebouwde anti-spam toolset.

richtjes kan je dan automatisch in deze map laten terechtkomen. Het is bovendien mogelijk met zogenaamde white (aanvaarde) en black (verworpen) lists te werken. Uit enkele informele tests blijkt echter dat de standaard filterset van Outlook nog (veel te) mild is naar mogelijke spamberichten toe. Ontvang je berichtjes in Rich Text-formaat (*html* zeg maar), dan zorgt Outlook er nu ook voor dat onzichtbare afbeeldingen – zoals webbugs – standaard worden geblokkeerd, zodat spammers je minder makkelijk in een profiel kunnen stoppen. Ben je voortdurend on line, dan word je natuurlijk graag op de hoogte gehouden zodra een nieuw berichtje binnenrolt. Nu kan je Outlook zo instellen dat je dan onderaan je scherm heel even een semi-transparant venstertje te zien krijgt, met de afzender én de eerste paar regels. Handig.

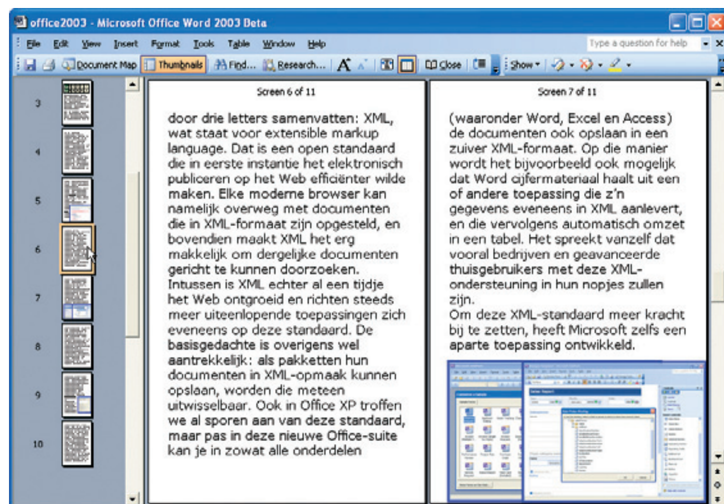

Je klantenbestand... best een extra tool waard.

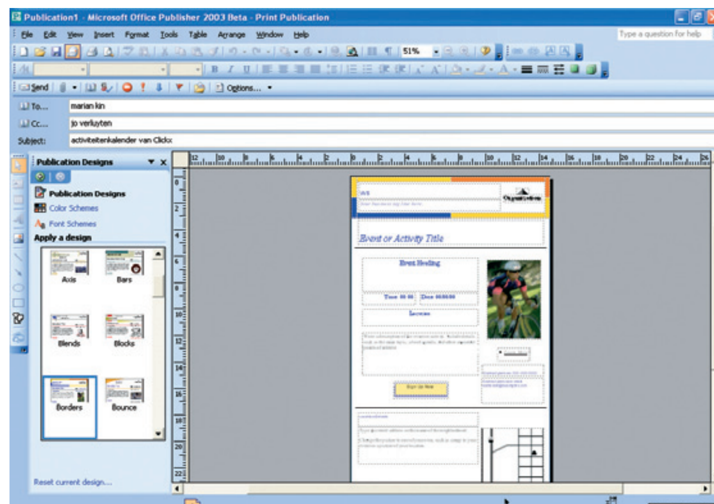
Ook de corporate gebruiker komt in de nieuwe Outlook aan z'n trekken, of wat had je gedacht! Zo kan je Outlook in een zogenaamde 'cached modus' gebruiken, waarbij je mailbox lokaal naar je eigen pc wordt gekopieerd, zodat je niet om de haverklap de – al te trage? – e-mailserver op het bedrijfsnetwerk (zeg maar Exchange Server) moet aanspreken. Drukbeklante KMO'ers bijvoorbeeld kunnen in een aantal Office-bundels (zie tabel) ook terecht voor de Business Contact Manager, die wel de installatie van .Net Framework 1.1 vereist én indien nodig ook verzorgt. Deze manager is een soort add-on voor Outlook, die in de taakbalk van het programma een extra knop Business Tools plaatst. Business Contact Manager kan je nog het best zien als een CRM-tool (Customer Relationship Management) waarmee je – in samenspel met de contactenlijst in Outlook – je contacten op allerlei mogelijke manieren kan opvragen en bekijken.

• Word

De vernieuwingen in populaire toepassing bij uitstek, Word, zijn al een stuk minder opvallend. Het meest prominent is nog de nieuwe Reading Layout View waarin je Word-documenten kan bekijken. Standaard krijg je dan een verkleinde, maar nog heel goed leesbare versie van het geopende document te zien, twee pagina's tegelijk. Uiterst links krijg je dan in postzegelformaat de andere pagina's te zien,

Een handige leesmodus... pdf achterna?

Tal van sjablonen voor een snelle publicatie in Publisher.

zodat je snel de gewenste bladzijde kan aanklikken. Alle overtollige items (zoals de liniaal) zijn in deze modus standaard niet meer zichtbaar, terwijl juist wel de Reviewing-taakbalk tevoorschijn komt. Je kan overigens de grootte van het lettertype in deze modus aanpassen zodat de pagina's prettig leesbaar blijven. De letters worden bovendien in ClearType weergegeven, wat vooral op *LCD*-schermen extra scherpe tekst oplevert. Taakvensters zijn sinds de vorige Office-versie geen nieuwigheid meer, maar er is alvast wel eentje bijgekomen: het Research taakvenster, dat Word overigens met andere Office-applicaties deelt. Hier kan je een begrip intikken of rechtstreeks in je document aanklikken, en het pakket gaat dadelijk on line op zoek naar meer informatie over dat begrip. Je kan vanuit het taakvenster overigens zelf aanstippen waar je die zoektocht wil uitgevoerd zien: in de Encarta encyclopedie bijvoorbeeld of in een of andere thesaurus of vertaalwoordenboek, of – uiteraard – via MSN Search... Babylon.com, je bent gewaarschuwd!

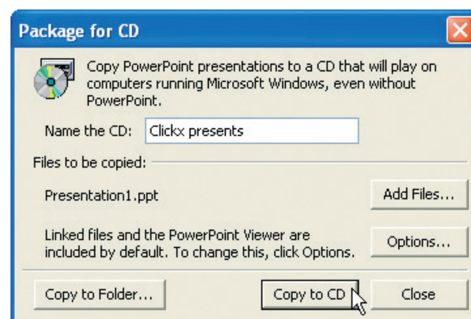

Even tussendoor wat on line speurwerk.

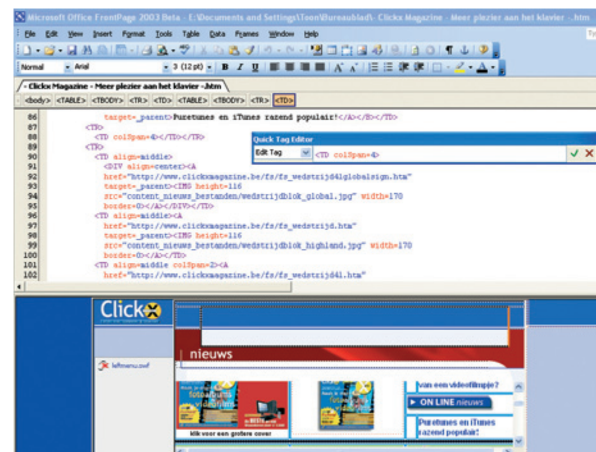
• De overige pakketten

Dat we de andere nieuwigheden samenvattend behandelen onder de titel 'de overige pakketten' is al een teken aan de wand... Inderdaad, de vernieuwingsdrang van Microsoft heeft zich in de rest van de Office-applicaties minder laten gelden. Uitzondering is misschien nog webeditor FrontPage die leentjebuur lijkt te hebben gespeeld bij concurrent DreamWeaver. Eindelijk tref je hier nu ook dat handige gesplitste venster aan, waarin je enerzijds rechtstreeks de html-code kan bewerken en je anderzijds in een *wysiwyg*-omgeving terecht kan. Wijzigingen in het ene venster zetten zich meteen door in het andere. Code-puristen hoeven zich ook niet langer zorgen te maken: dankzij een optimaliseerfunctie kan je nu heel snel alle overtollige code en commentaar laten verwijderen. Coderen kan nu overigens ook dat ietsje efficiënter verlopen dankzij een Quick Tag Selector/Editor waarmee je heel snel de juiste tags kan invoeren. Bestanden verhuizen tussen de lokale pc en een on line locatie verloopt nu ook wat vlotter dankzij een Remote Site view. Verder zijn er nog een paar extraatjes die vooral de professionele gebruiker zullen aanspreken, zoals de mogelijkheid om in een wysiwyg-omgeving interactieve databankgestuurde sites te bouwen met behulp van de SharePoint Team Services.

Van de nieuwste PowerPoint onthouden we vooral de optie om je volledige presentatie in één klap netjes naar een cd te branden, inclusief een gratis (vernieuwde) viewer. Verder juichen we de komst van een printvoorbeeld toe, kunnen nu ook Smart tags in PowerPoint opduiken, en zijn er extra animaties en transities bijgekomen. Dankzij een verbeterde integratie met Windows Media Player laten filmpjes zich nu ook probleemloos full screen in je presentatie afspelen.

Met één (nu ja) klik... je presentatie op cd!

Wysiwyg én coderegels broederlijk naast (onder) elkaar in FrontPage.

VAKTAAL

Html: Hypertext Markup Language. Een soort computertaal waarmee webpagina's worden aangemaakt. Eigenlijk zijn html-pagina's gewone tekstpagina's met allerlei codes die verwijzen naar de kleur, de beelden, de opmaak, het geluid waarmee deze pagina's op een browser worden getoond.

LCD-scherm: Liquid Crystal Display. Een technologie waarbij ieder beeldpuntje van een scherm uit een heel klein vloeibaar kristal bestaat. Door een aantal kristalletjes onder stroom te zetten kan er licht worden afgestraald en ontstaat er een beeld.

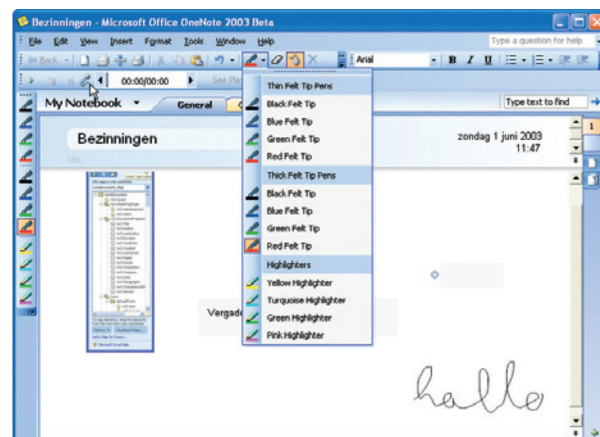
Wysiwyg: Wysiwyg staat voor What You See Is What You Get. Een wysiwyg-editor is bijvoorbeeld de tekstverwerker Word die je op je beeldscherm toont hoe de tekst er uit gaat zien als die geprint zou worden.

Wie naar de nieuwste Publisher grijpt voor het snel even aanmaken van een publicatie, vindt om te beginnen een tiental extra ontwerpsets, wat het totaal nu op 45 brengt. Dankzij een nieuwe e-mailwizard kan je nu vanuit het pakket ook makkelijker een originele e-mail versturen, en wie zinnens is met zijn publicatie naar de drukker te hollen kan hem die nu in CMYK aanbieden. Nog meer professionele allures tref je aan in de nieuwe Catalog Merge functie, waarmee je beelden en tekst rechtstreeks vanuit een of andere databank kan ophalen en vormgeven.
Anti-climax wat vernieuwingen betreft vinden we bij Access en Excel. Beide kunnen nu ook met (meer) Smart Tags overweg, zoals die voor AutoCorrectie in Access. Verder kan Excel bogen op een verbeterde XML-ondersteuning (met name dankzij een speciaal XML-taakvenster), en zijn er – voor de statistici onder ons – enkele geavanceerde rekenfuncties bijgekomen. Voor de overige vernieuwingen... mag je zelf je vergrootglas opdiepen!

Uitsmijters

We kunnen deze renovatieronde echter onmogelijk afsluiten zonder twee gloednieuwe onderdelen voor te stellen. Een ervan is de Picture Library dat zich standaard tussen de programma's van Microsoft Office nestelt. Het is een soort Verkenner die heel snel afbeeldingen op je schijf weet op te snorren. Via een schuifbalk kan je meteen ook tot op het gewenste niveau inzoomen. Bezitters van een digitale camera zullen hiermee in hun nopjes zijn, want vanuit deze module kan je de afbeeldingen ook comprimeren en/of bewerken. Zo kan je foto's snel bijknippen, helderheid en contrast bijstellen, de kleuren optimaliseren, rode oogjes verwijderen, enz... Er is ook een Auto Correct-knop aanwezig, waarmee je in één klap kleur en helderheid kan optimaliseren. Minpuntje is wel dat mappen met dezelfde naam onder elkaar in de mappenlijst te zien zijn. Pas als je met de muispijl over zo'n map gaat, krijg je het exacte pad ervan te zien.
Brainstormers aller landen, verenigt u – en wel in de gloednieuwe toepassing OneNote... Wie graag z'n gedachten even ordent vooraleer een project uit te werken, hoeft dat dus niet langer op papier te doen. OneNote is namelijk bedoeld om allerlei notities uit de losse pols te maken en te bewaren. Dat kan je vrij letterlijk nemen, want het programma ondersteunt tevens 'inking' en dat zal vooral ook bezitters van een *tablet-pc* plezieren... Die 'noties' mag je overigens ruim interpreteren, want het kan net zo goed gaan om tekst, tekeningen of via de microfoon ingesproken boodschappen die je nadien synchroon met de bijhorende notities kan beluisteren. Alleen jammer dat zo'n handig programmaatje gebukt gaat onder een te zware interface en... dat je het apart zal moeten aanschaffen als je er je gedachtenkronkels in kwijt wil.

— Toon Van Daele —

Brainstormen aan de lopende band in OneNote.

WAT HEB JE NODIG?

Voor je er nog maar aan denkt Office Systeem 2003 aan te schaffen (de prijs is trouwens nog niet bekend), controleer je best eerst of je computer het wel aankan. Aan deze eigenschappen moet je pc minstens voldoen…

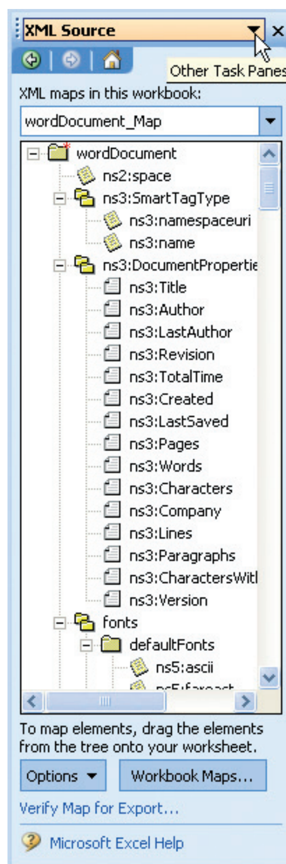
- Pentium 133 MHz (Pentium III aanbevolen)
- Windows 2000 (met SP3) of Windows XP
- 64 MB RAM (128 MB aanbevolen) + 8 MB voor elke toepassing die je gelijktijdig draait
- Ca. 245 MB HDD

CONCLUSIE

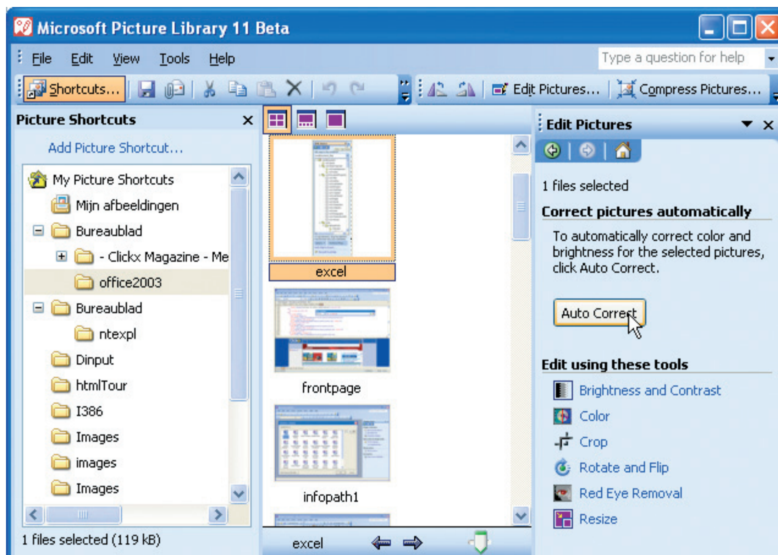
Hamvraag is natuurlijk: loont updaten de moeite? Ons oordeel is duidelijk: mogelijk wel in bedrijfsomgevingen, maar de 'gewone' thuisgebruiker lijkt ons al veel minder boodschap te hebben aan de belangrijkste vernieuwingen – tenzij je natuurlijk nog met een oudere Office-versie zit opgescheept (versie 97 bijvoorbeeld). Vergeet ook niet dat je als thuisgebruiker nog altijd met de productactivering af te rekenen krijgt, zodat je het pakket in principe niet snel even ook op de pc van kindlief kan installeren. Werk je nog met Windows 98 of een oudere versie, dan is de kans heel groot dat je de update sowieso op je buik mag schrijven: tot nader order werkt de nieuwe Office namelijk enkel onder Windows XP en 2000. Wel ziet het er naar uit dat Office Systeem 2003 behoorlijk stabiel uit de hoek zal komen: tijdens onze tests met bètapak 2 bleef onze pc namelijk crashvrij!

VAKTAAL

Tablet-pc: Een nieuw soort notebook met een groot LCD-scherm, waarop je met een speciale pen kan schrijven.

Excel, hand in hand met XML.

De Picture Library: handig voor bezitters van een digitale camera.